

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako disciplinárny súd, odvolací disciplinárny senát, zložený z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a členov prof. JUDr. Petra Blaha, JUDr. Dariny Micháľkovej, JUDr. Evy Barcajovej a JUDr. Anny Elexovej v disciplinárnej veci proti JUDr. [REDAKOVANÉ], sudkyňi Okresného súdu [REDAKOVANÉ], o odvolaní podanom sudkyňou [REDAKOVANÉ] proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu č. k. 1 Ds 3/04-159 zo dňa 4. marca 2005 na verejnom zasadaní dňa 19. septembra 2005 takto

rozhodol:

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších noviel

zrušuje sa

rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu zo 4. marca 2005, sp. zn. 1 Ds 3/04 v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám disciplinárny odvolací senát uznáva sudkyňu JUDr. [REDAKOVANÉ] **v i n n ú** z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších noviel v podstate na tom skutkovom základe, ako je to rozvedené vo výrokovej časti prvostupňového disciplinárneho rozhodnutia.

Za to jej ukladá

podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších noviel
n a p o m e n u t i e .

Odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozhodnutím prvostupňový disciplinárny súd uznal sudkyňu JUDr. [REDAKOVANÉ] vinnou zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej iba „Zákon o sudcoch“), za čo jej uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. b/ zákona zníženie funkčného platu vo výške 50% po dobu troch mesiacov.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že vyhodnotením prehľadu vybavených vecí sudkyňou za roky 2000, 2001 a 2002 dospel k záveru, že sudkyňa nevynaložila pri vybavovaní vecí také úsilie, ktorým by sa dala vylúčiť jej zodpovednosť za zavinenie prietáhov vo veci č. k. 14 C 13/00 vedenej na Okresnom súde [REDAKOVANÉ]. Z dôkazov totiž vyplynulo, že v celom období výkony sudkyne nedosahovali požadované kritériá stanovené ministerstvom spravodlivosti na hodnotenie výkonov toho-ktorého sudcu, a preto nebolo možné akceptovať obhajobu sudkyne o jej nadmernom zaťažení. V rozhodnej dobe zistené výkony boli podľa prvostupňového senátu až podpriemerné. V súvislosti so zisteným nebolo možné plne akceptovať ani vplyv situácie na súde v predmetnom čase a teraz. Čiastočné prihliadnutie premietol súd pri uložení najnižšej sadzby disciplinárneho opatrenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podala sudkyňa odvolanie, pretože nesúhlasila s názorom o jej subjektívnom zavinení prietáhov v predmetnom konaní č. 14 C 13/00. Takýto záver podľa nej nezodpovedá skutočnému stavu vecí ani nevyplýva z podkladov, z ktorých prvostupňový disciplinárny senát vychádzal. Proti takémuto záveru svedčia aj vyjadrenia samotného vedenia okresného súdu, teda predstaviteľa štátnej správy, nielen pre predmetné konanie, ale aj pre konanie pred ústavným súdom, podľa ktorého patrí medzi sudkyne s dobrými výsledkami v rozhodovacej činnosti, pričom prietahy nezavinila. Ak teda nezodpovedala za stav konania do nálezu ústavného súdu, nemohla prietahy zaviniť ani po doručení nálezu a neporušila tak svoje povinnosti sudcu.

Poukázala predovšetkým na štatistické údaje o nápade, počte prejednaných a rozhodnutých vecí a o prekážkach v práci, ako ich uviedla v prílohe k vyjadreniu zo dňa 4. 6. 2004, ku ktorým je ešte potrebné vziať do úvahy náročnosť súdnych sporov a skladbu jednotlivých vecí aj z pohľadu na osobitnú alebo výnimočnú rýchlosť konania, z dôvodov ktorých nemohli byť všetky veci vybavované včas a mohlo preto dochádzať k nezavineným prietahom v konaniach.

V odvolaní vytkla prvostupňovému disciplinárnemu senátu, že vôbec neprihliadol na ňou niekoľkokrát podané upozornenia štátnej správy na možnosť vzniku priet'ahov v dôsledku neprimeraného zaťaženia sudkyne, ako aj že správa ani po odporúčaní sudcovej rady nevykonala žiadne opatrenia, ktoré by znížili riziko vzniku priet'ahov, čím sa vlastne nezaoberal základným právom sudcu na primerané pridelovanie vecí a rovnomennej zaťaženosti sudcov zabezpečené zákonom č. 335/1991 Zb. a Európskej charty štatútu sudcov.

Disciplinárny súd tak bez opory v zistenom stave veci hodnotil výkony sudkyne ako podpriemerné s odvolaním sa na neexistujúce kritériá Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky stanovené pre hodnotenie výkonu sudcov, hoci jej výkony v skúmanom období rokov 2000 – 2004 boli porovnateľné s výkonmi ostatných sudcov civilného úseku, nevzal do úvahy, že jej bolo jednorázovo pridelených 183 poručenských vecí, t. j. vecí prednostného významu, bez odôvodnenia nevykonal navrhované dokazovanie výsluchom predsedu okresného súdu ani sudkyne Mgr. [REDAKOVANÉ] za účelom ozrejmienia situácie na tomto súde.

V závere odvolania vzhľadom k tomu, že podľa písomných vyjadrení Okresného súdu [REDAKOVANÉ] a výpovedí podpredsedníčky tohto súdu pred disciplinárnym súdom boli priet'ahy spôsobené nadmernou zaťaženou súdu pre nedostatok sudcov, skutočnosť ktorú ani navrhovateľ nepopiera, ako aj že sudkyňa dosahovala výkony porovnateľné s výkonmi ostatných sudcov na tomto úseku, podávala v súlade s § 30 ods. 4 zákona upozornenia, ďalej ak štátna správa nerešpektovala odporúčania Sudcovej rady pri Krajskom súde [REDAKOVANÉ] na personálne posilnenie civilného oddelenia, že doteraz nebola sudkyňa za nedostatočné výkony disciplinárne stíhaná a že neexistujú kritériá na hodnotenie výkonnosti sudcov, po doplnení dokazovania v naznačenom smere v súlade s § 129 ods. 4 zákona žiadala oslobodiť ju spod disciplinárneho obvinenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd po zistení, že odvolanie sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] bolo podané v zákonom stanovenej lehote, preskúmal podľa § 131 ods. 3 Zákona o sudcoch zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Zo spisu prvostupňového disciplinárneho súdu vyplýva, že po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia vo veci zo dňa 28. 6. 2004 rozhodnutím odvolacieho disciplinárneho senátu sp. zn. 2 Dso 11/04 zo dňa 29. 11. 2004 doplnil na ústnom pojednávaní dňa 4. 3. 2005 podklady prehľadom výkonov ostatných sudcov Okresného súdu [REDAKOVANÉ] predloženým sudkyňou, oboznámil sa so spisom č. k. 14 C 13/00 ako aj s ďalšími listinnými dôkazmi

v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a po posúdení celého skutku ako nečinnosť sudkyne od 1. 2. 2000 do 23. 12. 2003 dospel k záveru, že sudkyňa nevyňaložila pri vybavovaní ani iných vecí také úsilie, ktorým by sa dala vylúčiť jej zodpovednosť za zavinenie v pridelenej veci č. k. 14 C 13/00. Zistil, že v roku 2000 rozhodla 154 vecí „C“, 11 vecí „Nc“, v roku 2001 – 175 „C“ a 11 „Nc“, v roku 2002 – 146 „C“, 34 „PaNc“ a 34 „Nc“ vecí, výkon ktorý oproti výkonom ostatných sudcov hodnotil ako podpriemerný a keďže nedosahovala stanovené kritériá pre výkony, nemohol na jej obranu prihliadnuť.

Úlohou odvolacieho súdu v zmysle dôvodov odvolania bolo potom posúdiť, či uvedené výkony odôvodňujú obranu sudkyne, podľa ktorej ani pri vybavovaní iných vecí nemohla vynaložiť predpokladané úsilie a teda vylúčiť jej zodpovednosť za zavinenie uvedených priet'ahov a v akej miere a teda či ide o závažné porušenie v zmysle § 116 ods. 2 písm. g/ zákona.

Zo zisteným skutkovým stavom a z neho vyvođeným skutkom, t. j. nečinnosťou sudkyne v predmetnej veci č. k. 14 C 13/00 v uvedenom období sa odvolací súd stotožnil, pretože ide o preukázanú skutočnosť, ktorú ani sama sudkyňa nespochybnila. Odvolací súd sa však nestotožnil s vyhodnotením zistených skutočností prvostupňovým disciplinárnym súdom v návaznosti na mieru zavinenia sudkyne a teda o právnom posúdení preukázaného skutku. Odvolací súd dospel k záveru, že sudkyňa oprávnene namietala, že prvostupňový súd nevzal do úvahy okolnosti, ktoré na svoju obhajobu uvádzala, ako aj že neakceptoval situáciu, aká bola v tom čase na súde.

Predovšetkým nie je možné sa stotožniť so záverom prvostupňového súdu o nemožnosti akceptovania situácie na súde, ak jej výkony boli s ohľadom na výkony ostatných sudcov na rovnakom úseku podpriemerné. Z porovnania výkonov ostatných sudcov v predmetných obdobiach vyplýva, že výkony sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] sú od výkonov jednotlivých sudcov rozdielne o cca 30 vecí ročne, teda v priemere o 3 veci mesačne. Uvedený rozdiel nie je rozdielom, ktorý by v poradí výkonov pod priemerom znamenal, že jej úsilie pri vybavovaní vecí oproti iným sudcom nebolo dostatočné.

Pri hodnotení poradia podľa počtu ňou skončených vecí je totiž potrebné brať do úvahy aj ďalšie skutočnosti, a to, že pri zvýšenom stave nevybavených vecí z predchádzajúcich období v oddelení, ktoré dovtedy vybavovala, bola sudkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] v rozhodnom období pridelená na vybavenie polovica vecí z oddelenia „P a Nc“, v ktorých podľa prijatých opatrení bolo potrebné konať urýchlene. Pri zisťovaní, či za daného stavu mala možnosť sudkyňa sa tak plne venovať aj iným veciam, t. j. z oddelenia „C“, aby sa dala vylúčiť jej zodpovednosť za prípadné vzniknuté priet'ahy, je nevyhnutné vziať

do úvahy uvedenú skutočnosť a súčasne, že išlo o veci upravené iným právnym predpisom, než veci, ktoré rozhodovala dovtedy a čo si vyžadovalo nielen zvýšenú pozornosť sudcu, ale aj nárok na čas. Nemožno preto neakceptovať obranu sudkyne, že uvedený rozdiel v jej výkonoch vznikol aj z dôvodu tohto špecifika a nie len preto, že by nevyvíjala dostatočné úsilie.

Tomuto záveru o hodnotení zodpovedajú aj vyjadrenia štátnej správy súdu podané k veci, podľa ktorých bolo tiež potrebné brať do úvahy nedostatok počtu sudcov na úseku civilných vecí.

Závažným faktorom však pri rozhodovaní odvolacieho súdu bolo, že v konaní nebolo preukázané, podľa akých kritérií ministra spravodlivosti stanovených pre hodnotenie výkonnosti sudcov hodnotil prvostupňový súd výkonnosť sudkyne a posúdil potom zistený skutok ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona.

Berúc preto do úvahy uvedené skutočnosti, odvolací súd dospel k záveru, že síce k prietahom v predmetnej veci č. k. 14 C 13/00 na Okresnom súde [redacted] došlo, že ich zavinila sudkyňa JUDr. [redacted], avšak daný stav nemožno v plnej miere pripísať iba jej nedostatočnému úsiliu venovať sa aj iným veciam. Pokiaľ totiž nie je zabezpečené primerané pridelovanie vecí a rovnomerné zaťažovanie sudcov, nie je možné preukázať vôľovú zložku zavinenia na vzniku prietahov a klásť tak plnú zodpovednosť za prietahy na osobu sudcu. Preto odvolací disciplinárny senát dospel k záveru, že prvostupňový disciplinárny súd síce správne zistil skutkový stav, avšak tento nesprávne právne posúdil.

Nesporným teda bolo, že podľa štatistického prehľadu jednotlivých rokov vec č. k. 14 C 13/00 treba považovať za vec „reštančnú“, pretože ide o vec staršiu ako jeden rok, a tak povinnosťou sudkyne bolo napriek pretrvávajúcemu stavu v jej oddelení a na uvedenom súde venovať veci náležitú pozornosť a konať v nej sústredene a plynulo a to najmä po doručení rozhodnutia ústavného súdu, kedy naposledy získala vedomosť o stave veci. V rozpore s týmto však ďalší úkon vo veci vykonala až po vyše 6 mesiacov, teda v nie primeranom čase. Týmto správaním podľa odvolacieho súdu sudkyňa prejavila oprávnené pochybnosti o úsilí ukončiť súdne konanie bez zbytočných prietahov. S poukazom na horeuvedené však k tomuto porušeniu prispeli aj objektívne okolnosti, nejde preto o zavinené konanie v zmysle § 116 ods. 2 písm. g/ uvedeného zákona, ale je potrebné ho posúdiť ako disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. b/ tohoto zákona.

Na základe uvedeného odvolací disciplinárny súd podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších noviel zrušil napadnuté rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol.

Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia podľa § 117 ods. 1 zákona odvolací súd na základe zisteného stavu veci dospel k záveru, že primeraným disciplinárnym opatrením za uvedené disciplinárne previnenie sudkyne je napomenutie podľa písm. a/, ktoré jej potom uložil.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 19. septembra 2005

JUDr. Ján Bobor, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Kováčik

